

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1885.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1885.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiskal EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Published by EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Subscription rates table with columns for 'Naročnina' and 'Subscriptions' and rows for 'Za celo leto', 'Za pol leta', 'Za četrt leta'.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsak dan in pol pred dnevom, ko izide list.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Socialni eksperiment v Franciji

Prvikrat stoji v Franciji socijalist na čelu vlade in prvokrat je tudi to, da ima francoska vlada tako dalekosežen gospodarski političen program, ki ga hoče tudi v resnici izvajati.

V tem je tudi jedro vse nevarnosti. Francozi imajo v državi in v inozemstvu te zaviranih deloma v zlatu deloma v denarju šestdeset milijard.

Veliko je odvisno od rezultata razpisane državnega posojila. Če bo rezultat ugoden, bo prišel velik del te zavirane kapitala zopet v gospodarski oblok.

J. M. Trunk: Teorije

Napačna teorija nikoli ne more biti pravilna v praksi, ker je pač na sebi že napačna. Le pravilna teorija se more postaviti v prakso, ampak ta praksa je pa zopet na sebi hud šment.

Ako so komunisti v Rusiji zoper kapitalizem, so teoretično na pravem. Praktično so pa hoteli podreti kapitalizem s še hujšim državnim kapitalizmom, in očitno to ni šlo, uvidijo to sami in se v marsičem vračajo.

zadeva celo tam, kjer je vsa politična moč na razpolago. Svojo pravilno in povsem katoliško teorijo o škodljivosti kapitalizma hoče Rev. Coughlin odpraviti potom — inflacije. Kako? Niti stranke nima na razpolago, in celo pri kaki stranki, ki bi izvedla inflacijo, je veliko in tudi vrlo dvomljivo vprašanje, ali bi bila to tudi pravilna praksa za sicer pravilno teorijo.

Socialisti ali levičarji na Francoskem bi mogli pokazati tudi prakso, ker imajo v roki politično moč. Vse kaže, da skušajo pokazati prakso, vprašanje je le, če bodo mogli, ker še bolj važno je prvo vprašanje, če je njih teorija tudi pravilna, in ker stojijo pri naziranju o življenju na podlagi materializma, bodo poizkušali, to ali drugo tudi dosegli, uspeli pa ne bodo, ker teoretično niso na pravilni podlagi, dasi sami tega ne verujejo, kakor je pač povsem naravno, ako gre za pravilnost ali nepravilnost teorije.

Teorija je borba na papirju, v glavih. praksa je pa zopet borba v življenju, in dokler bo življenje, bo ostala tudi borba, in v tem je zopet nekaj, kar je dobro umljivo za katoličana, za kakega materialista pa je — zagonetka, če hoče res razmišljavati, in ne čaka morda samole na uspeh, da bo konec džungla, pa zasijal prelesten raj. Nikoli.

ZALOSTNO IN VESELO PRED CERKVI SV. LOVRENCA

Cleveland-Newburg, O. V nedeljo 19. julija je imel S. N. D. svoj običajni piknik. Oskrbnik Mr. Andrej Žagar je šel s svojo soprogo in otroci ter drugimi prijatelji na omenjeno prireditev.

Da se pa žalost nekoliko potolazi, bomo v nedeljo dne 9. avgusta imeli v naši fari veseli dan. Ta dan bo naš rojak novomašnik Rev. Josip Sustar prvokrat stopil pred oltar v cerkvi sv. Lovrenca, da daruje nekrvavo daritev, ali ponovljenje nove maše.

Dne 25. julija sta Mr. in Mrs. Frank Govek v krogu svoje družine ter ožjih sorodnikov in prijateljev obhajala 35 letni jubilej svojega zakonskega življenja. Omenjena jubilarita sta zvesta naročnika katoliških listov.

ne zamudi, četudi podplate izgrabiš. Ni ga veselejšega trenutka v življenju za nas katoličane, kot je dan nove maše. — Vam pa, č. g. novomašnik, želimo vsi katoliški Slovenci: Bog, v čigar službi ste, naj Vas varuje vseh nadlog. Naj Vam da moči, da veliko nemrjočih duš pripeljete pred tron najvišjega Boga.

KAKO SE GIBLJEJO NAŠI FARMARJI

Po dolgih počitnicah zopet poročam nekaj vrstic v Amerikanski Slovenec. — Nekdo Janeza Ev. št. 65, KSKJ. kaže rekel, da so willardskega poročevalca, kot nevedčega plavalca pogoltnil valovi Eau Claire reke, ko se je šel nekega vročega julijskega dne hladiti svoje ude.

Te dni je odšel naš g. župnik Rev. John, za par tednov na počitnice. Njega sedaj nadomestuje p. Aleksander, župnik od sv. Štefana v Chicagi. III. Par dni pred njegovim odhodom so mu farani v društvenem domu priredili imeniten party. Dve dolgi mizi sta bili obloženi z okusnimi jedili in ponovno zasedeni od številnih došlih gostov.

Dne 25. julija sta Mr. in Mrs. Frank Govek v krogu svoje družine ter ožjih sorodnikov in prijateljev obhajala 35 letni jubilej svojega zakonskega življenja. Omenjena jubilarita sta zvesta naročnika katoliških listov.

Takajšnje društvo, ki je bilo pretežno nedeljno deležno najštevilnejšega poseta, izmed vseh do zdaj se vršičih piknikov, podpornih društev v tem letu. Društvo je po pravici lahko veselo moralnega in gmotnega uspeha, ki ga je Mr. in Mrs. Govek-u naše imelo ob tem pikniku.

iskrene častitke ter še mnogo let srečnega zakonskega življenja.

MILWAUŠKI VESTNIK

Smrtna kosa

V četrtek večer ob deseti uri, je pokosila smrt, po večletni boleznii, splošno znanega rojaka Luka Urankarja, ki je imel svoj dom na 1810 S. 38th Street. Iskal je zdravja, zdaj že v drugič v okrajni bolnišnici, kjer se je zdaj nahajal okoli enega leta in je tudi tam izdihnil. Ranjki je bil star 44 let, in je prišel v Milwaukee iz vasi Poreber, pri Kamniku, pred 16 leti. Bil je blag človek, navdušen za vsako dobro stvar in zelo aktiven pri društvih dokler je bil zdrav.

Pred dvema tednoma je bil v bolnišnici Sv. Jožefa, operiran na slepiču Buddy Gloyeck, sin slov. odvetnika Alvin Gloyeck. Operacijo je lepo prenesel in se počuti zdaj dokaj dobro doma pri svojih stariših.

"Ko b' Sodčkov ne B'lo"

John Jaklich, 1749 W. Bruce Street, je že star in diplomiran gostilničar, pa mu je vseeno spodneslo. Ko je pred kakim dobrim tednom nastavljal pivo, mu je pri tem delu sod pive zdrknul po desni nogi, spredaj pod kolonom, da mu jo je hudo pobilo in opraskalo, tako da zdaj šepa, išče rmana in pripotca, da blaži in hladi bolečine.

Redek jubilej

30 letnico svojega obstanka in ustanovitve westalliskega društva Sv. Jožefa št. 103, KSKJ., bo praznovalo, v nedeljo 16. avgusta. Po predpoldanskih cerkvenih obredih, se bo popoldne nadaljeval program zunaj na cerkvenem zemljišču. Vršil se bo piknik in druga zabava.

Velik uspeh piknika

Takajšnje društvo, ki je bilo pretežno nedeljno deležno najštevilnejšega poseta, izmed vseh do zdaj se vršičih piknikov, podpornih društev v tem letu. Društvo je po pravici lahko veselo moralnega in gmotnega uspeha, ki ga je Mr. in Mrs. Govek-u naše imelo ob tem pikniku.

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Obisk

Chicago, Ill. — Iz Paw Paw, Michigan, je nas obiskal te dni Mr. Mike Sitar, slovenski farmar v Paw Paw, ki je dolgoletni naročnik našega lista. Ogledal si je našo tiskarno in v zraven povedal marsikaj zanimivega iz farni. Država Michigan je kakor nekateri drugi kraji letos hudo prizadeta radi suše. Pašniki so popolnoma uničeni. Grozdje in sadje pa še nekaj kaže. — Obiskal je tudi svoje druge znance in prijatelje. V Chicagi ima svojega sina Mika, kjer je že več let zaposlen. — Hvala za prijateljski obisk.

Vesti iz Milwaukee

Milwaukee, Wis. — Rojak Jakob Jenko je hotel vjeti voz cestne železnice in pri tem neprevidno tekkel čez cesto, pri čemer ga je zadel avtomobil. K sreči ga ni prehudo poškodoval. Najhujše je poškodovan bo obrazu. — Vile rojenice so se pred kratkim zglasile pri družini rojaka John Kovačiča in pustile tam krepkega sinčka. — Iz bolnišnice se je vrnil na dom rojak Matt Volovšek, kjer se je nahajal več mesecev. Sedaj se počuti nekoliko bolje. — Iz bolnišnice se je tudi vrnila na svoj dom Mrs. Golob, ki je srečno prestala operacijo in sedaj nadaljuje zdravljenje doma. — Iz države Missouri je prišel rojak Jakob Lipovšek s svojo družino na obisk k svojemu bratu George Lipovšek. Jakob Lipovšek je svoj čas že več let živel v Milwaukee. Sedaj lastuje v bližini Howellvilla obsežno farmo.

Bolnika je obiskal

Rochester, Minn. — Mr. Frank Laurich iz Chisholma, Minn., ki je zastopnik našega lista, pridno obiskuje rojake po železnem okrožju in pobira naročnino. Ob enem je v tukajšnji bolnišnici obiskal svojega brata.

Umrlj so

— V Clevelandu, O., je umrla Helena Kotnik, rojena Ule v starosti 61 let. Zapušča štiri sinove, eno hčer in več sorodnikov. Doma je bila iz vasi Goričice, fara Grahovo kjer zapušča poleg zgoraj omenjenih še enega sina, brata in sestro.

— V Milwaukee, Wis., je umrl rojak Anton Saj v starosti 48 let. Zapušča ženo ki je pa v starem kraju. Rojen je bil v Beli Krajini, blizu Metlike.

— V Yukon, Pa., je umrl Franc Vodopivec v starosti 44 let, ki zapušča žene in pet nedorastlih otrok. Doma je bil nekje od Krškega.

Katoliška društva, naročajte svoje tiskovine od katoliške tiskarne "A. S."

TARZAN IN OGNJENI BOGOVI

SVOJI K SVOJIM! Slovenska katoliška društva in slovenski trgovci in obrtniki, naročajte svoje tiskovine vedno od slovenske tiskarne "Am. Slovenec"!

Tarzan je našel Tommyja v jako čudnem položaju, da se je že skoro prestrašil. Na pol je ležal in ko ga je poklical, se ni ganil, da je Tarzan že mislil, da je mrtve. Ko ga je močnejše stresel, mu je odgovoril naj gra stran. Misleč, da so njegovi ugrabitelji, je zatrejal, da ničesar ne ve o Tarzanu.

Krepkeje je Tarzan stresel Tommyja, da ga je končno prebudil. Zasepetal mu je, da je on Tarzan, ki ga je prišel rešiti. "Pomi pa," mu je rekel. "Da moraš biti posebno previden, kajti najmanjši šum lahko obema prinese smrt. Mene se drži pa naj pride kar hoče." Tako je Tarzan reševal Tommyja.

Tisto noč, pa ni bil samo Tarzan v skrbeh za rešitev človeka iz suženjstva in mučenja. Daleč od tukaj v gorovju je Lady Beth Barlecy hitela skozi pusto dolino dežele Canaan proti naselju ljudstva, kateremu je tako kruto povelevala žrec Narchus, da reši svoje prijateljico Arbelo nečloveškega mučenja.

Prišla je še bila do ovtlin, v katerih se stanovalo to ljudstvo, toda našla jih je prazne. Zakaj? Kako? — Ljudstvo je že bilo odšlo v tempelj krvoločnega ognjenega boga. Vsak trenutke je Arabela imela biti s silo vlečena pred žareči smrtni stebri. Zato je Lady Beth hitela, da prepreči to strašno žrtve.

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

ZAKAJ NI USPELA ZADNJA EKSPEDICIJA NA MT. EVEREST

Ruttledgeva ekspedicija na Mount Everest še ni podala sklepnega poročila o svojih doživljajih in vzrokih svojega neuspaha, vendar si moremo napraviti že iz tega, kar pišejo angleški listi doslej, dober vpogled v velikanske ovire, ki so jih zastavile skoraj ob cilju zadnji korak do njega. Ruttledge se je gotovo kaj težko odločil za povelje, ki je pomenilo odhod nazaj, ne da bi stopili na zaželjeni vrh najvišje gore sveta, a navzlic temu povelju umika je treba reči, da je angleški alpinist pokazal mnogo poguma, mnogo odločnosti — ali duha odpovedi, kakor vzameš. Bitka je bila izgubljena in ostavljen je bojišče kot dober vojščak, ne da bi žrtvoval niti enega moža, kar bi se moralo na vsak način zgoditi, če bi angleški plezalci vztrajali na tem, da se bodo borili proti viharju in snežnemu metežu oziroma proti monsunu, kajti bil je ponovno monsun, ki je odpravo prisilil, da se vrne, ne da bi izboljšala niti rekorda, ki ga je pred tremi leti dosegel Smythe v višini 8500 m.

Kakor pišejo londonski listi, je eden izmed vzrokov za ta neuspeh v tem, da je ekspedicija dospela kakšnih deset dni pozneje, nego je bilo določeno, do samostana v Rongbuku, ob vznožju silnega lednika istega imena, nad katerim se dviga ogromna severna stena Mounta Everesta. Deset dni se vam ne bo videlo dosti, toda pri takšnem podjetju odloči lahko vsak izgubljeni dan. Če so hoteli od vznožja Rongbuka dospeti do vrha, bi morali to izvršiti še pred prihodom monsunu, ki prinaša deževno dobo, strašne viharje in snežne meteže z nevarnostjo plazov vred. Monsun je bilo pričakovati v treh tednih, kvečjemu v štirih, najpozneje sredi junija bi morali biti že nazaj, kajti gorje mu, kogar zaloti monsunska glavna sila v višini nad 5000 m. Izgubljen je brez milosti, čaka ga usoda slavnega Mummeryja, ki ga je bela smrt z dvema nosačema ujela nad prepadi Nanga Parbata, kjer je pričakala ista bela smrt tudi člani zadnje nemške odprave na to goro.

Treba je še dodati, da so bile okoliščine letos še posebno neugodne, kajti monsun je začel

divjati prej nego običajno in že od konca maja so dale kratke brzjavke slutiti, da se bo ta odprava končala na isti način kakor že štiri pred njo v zadnjih petnajstih letih. Beseda o tem, da bodo poskusili plezalci še "zadnji napor", je pomenila toliko, kakor da hočejo javnost pripraviti na neuspeh.

Ta neuspeh je časten, gre za višjo, nepredvideno silo. Vendar pa je vprašanje, ali bi bilo kaj bolje, če bi monsun ne začel razsajati tako zgodaj. V nekem bengalskem dnevniku, piše neki častnik, ki je napravil že neštivilno topografskih pohodov na Himalajo, do danes še ne poznamo vseh tehničnih težkoč, ki se ponujajo plezalcem v zadnjem predelu Mounta Everesta, v višini med 8000 do 8900 m. V tem zadnjem delu gorskega orjaka se skriva velika neznanka. Kajti če bo treba plezalcem v takšni višini še kaj živahnejše "telovadbe", če jim bo treba plezati preko strmih sten, tedaj bi lahko rekli že sedaj, da je zasedba najvišjega vrha sveta človeško nemogoča, pa čeprav bi ne bilo monsunu vmes in bi plezalci imeli več mirnih tednov na razpolago. Prav za prav nam najvišji del Mounta Everesta ni tako neznan, ker so ga med sijajno letalsko ekspedicijo l. 1934. prefotožirali od vseh strani. Toda navzlic temu, si je kaj težko ustvariti pravi pojmi o strminah pod vrhom, saj so bile posnete od zgoraj in takšen pogled vsako strmino zelo ublaži.

Nastaja vprašanje, ali bodo Angleži po vseh dosedanjih neuspehih še nadaljevali svoje poskuse ali pa jih bodo opustili, potem ko so izdali zanje ogromne vsote in žrtvovali več človeških življenj, med njimi tudi življenje Malloryja in Irvina, ki sta v juniju 1924. izginila nad višino 8500 m. Nekateri menijo, da sta postala žrtev gore šele potem, ko sta se morda vračala z njenega premaganega vrha. To so gole domneve, ki je vsaka beseda o njih odveč. Končni odgovor more dati le tista ekspedicija, ki bi ji uspelo, da bi stopila na vrh in našla tam morda kakšen znak, ki bi dokazoval, da sta stala izginula plezalca na njem. Ta ekspedicija, posebno po zadnjem neuspehu, pa gotovo ne bo tako kmalu.

RAZNI IZUMI

(ZVEPLENKA)

Človek se je sicer že zelo zgodaj naučil delati ogenj po najrazličnejših načinih, toda do izumitve zveplenke je trajalo tisočletja. Šele v začetku 19. stoletja, l. 1812, je izumil Chance šibice, ki so se vžigale, če jih je pomočil v žvepleno kislino in ki so bile precej nevarne. Desetletja pozneje so jih nadomestile prve šibice na drgnjenje. V glavi so imele kemične snovi (kalijev klorat in žvepleni antimon), drgnili so jih pa ob peščeni papir. Skoraj istočasno so izumili fosforne vžigalice, ki so jih pa zaradi njihove nevarnosti spočetka prepovedali. Šele 1845. so prišle spet v promet, a l. 1848, je izumil kemik Böttcher današnje varnostne vžigalice, ki so hitro izpodrinile vse druge.

(KOMPAS)

Prastara kitajska kronika poroča, da je kitajski cesar l. 1160. pred našim štetjem podaril poslaniku neke tuje države "fse nan" (kazalec juga), da bi našel pot domov. V Evropi pa se je kompas pojavil šele v začetku 13. stoletja. Italijanski pomorski pilot Flavio Gioja je postavil prosto nihajočo magnetno iglo na žebelček v leseni skatli in dno je opremil z vetrnico. Kompas si je potem silno hitro osvojil Evropo.

(ŽEPNA URA)

Ure same na sebi so ljudje poznali že v pradavnih časih, prvo uro na kolesa in z utežmi pa je iznašel neki italijanski duhovnik l. 850., prvo žepno uro na pero namestu uteži je izumil Norimberžan Peter Hele (Henlein) l. 1505. Te ure so imenovali "norimberška jajca". Njeno pero je bilo iz ščetine, l. 1674. ga je Huygens nadomestil z jeklenim zavojčastim peresom.

(ELEKTRIČNA ŽARNICA)

Električno žarnico je izumilo samostojno več oseb in že l. 1845. je Jobard v Bruslju predlagal, da bi vžigali v brezračnem prostoru oglje z električnim tokom. Edison je nadomestil samo dotodanje nepraktične vrste oglja z zogljenimi bambusovimi nitkami, a njegova žarnica je bila prva praktično uporabna. L. 1879. je na parniku "Columbia" zagorelo 115 takšnih žarnic kot prva večja naprava te vrste. Na svetovni razstavi v Parizu l. 1881. je dosegla Edisonova žarnica ogromen uspeh. Pozneje je kemik Nernst nadomestil ogljene nitke s platinskimi, zavojčaste, a takšne žarnice so bile predrage. Nove nitke so kakor znano, iz težko talečih se kovin, tantala, osmija itd.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

LASANJE MED STAVKARJI IN POLICIJO

Slika kaže, kako policaji razganjajo stavarke v Camden, N. J. izprde tovarne RCA Viktor Co.

ZMAGALA V KONTESTU

Na sliki je Erma Young, stara 21 let, ki je zmagala v anketi o predmetu: Zakaj bi moral videti New York. Napisa je o tem najboljši članek in dobila prosto vožnjo v New Yorku in \$100. na roko.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

JUBILEJI PARIŠKEGA TISKA

V juniju je preteklo sto let, odkar so začeli francoski listi izhajati v moderni obliki. Vsa kovrstne dnevnike in tednike so imeli tam, kakor drugod, že prej, toda šele 1836. pomeni za francoski tisk pravi mejnik.

Takrat je sklenil pariški odvetniški uradnik Dulacq z Emilom de Girardinom, da bosta izdajala dnevnik, ki so ga potem prodajali po 10 centimov. 16. junija 1836. je izšla 1. številka dnevnika "La Presse". Dulacq se je s svojim financierjem Girardinom spril in je nekoliko dni pozneje osnoval konkurenčni list "La Siecle". V prvem času sta bila ta dva lista samo poskus modernega časnika, polagoma pa sta se razvijala. Minilo je že celih 27 let, preden so bili izdajatelji tako daleč da so dnevnike lahko prodajali po 5 centimov.

PRVE KRIZANTEME

Krizanteme, ki so najlepše jesenske cvetlice, so v Evropi znane šele 150 let.

Prvi jih je prinesel s Kitajskega v Evropo mornariški kapitan Pierre Blanchard l. 1789. V svojem vrta na Francoskem je posadil tri vrste krizantem in sicer bele, rdeče in vijoličaste. Toda pod francoskim podnebjem so uspevale le rdeče. Drugo leto je kraljevska vrtarinja od kapitana Blancharda prejele v dar rdeče krizanteme, katere so poslej krasile kraljeve vrte, ne da bi se javnost menila za te cvetlice. Šele 20 let kasneje so postali na te cvetlice pozorni, ko je kapitan Pierre Blanchard prvi Napoleonovi ženi Jozefini podaril šopek, spleten iz rdečih krizantem.

PREMAGANA NESPEČNOST

V neki knjigi, ki je izšla v Parizu, trdi Maurice Boigey, da je premagal nespečnost. Dva pripomočka zoper njo. Prvi je žlica olivnega olja, preden ležeš spat, kajti to olje pomirja živce in mišičje želodca. Za paciente, ki ne prenesejo olja, pa navaja drug pripomoček, ki je manj učinkovit: z mentolom na-

pojen kos vate naj drže pred nos, globoko naj vdihavajo in si pljuca očistijo. V postelji pa naj svoje dihanje omeje na minimum.

PREPROGA — DELO 50 LET

V Plevni na Bolgarskem živi vdova nekega trgovca, katera je letos dokončala preprogo, katero je tkala vsak dan celih 50 let. Preproga je izdelana po najboljših orientalskih vzorcih ter meri 54 m v kvadratu. Gospa je začela tkati preprogo takoj po svoji poroki l. 1885. Uporabljala je najfinjšo volno in najlepše barve. Mojstrovine, katere je sedaj dovršila, noče za noben denar prodati, ampak jo je v svoji oporoki določila Narodnemu muzeju v Sofiji.

ANEKDOTA

O Iflandu, velikem nemškem igralcu, režiserju in pisatelju pripovedujejo, da so ga njegove uloge vedno tako prevzemale, da je stal tudi v osebnem življenju pod njihovim vplivom.

Kadar bi moral zvečer n. pr. igrati ulogo kakšnega suroveža, se ni bilo ves dan mogoče pomisliti z njim, ker je z vsakomur ravnal grobo. Če bi moral zvečer igrati bolnika, je jadikal ves dan. Nekoč bi moral igrati skopuha iz istoimenske Molierove komedije. Neki tovariš igralec ga

PIKNIK "SCHWAB BOOSTERS" ZA MATERE IN NJIH OTROKE 21. WARDE, 27. PRECINKTA

Chicago, Ill. Matere in njih otroci 27. precinkta, 21. warde, so preživele vesel dan na Keglovih prostorih v Willow Springs 29. julija. Imeli so dosti okrepčila in zabave. Igrala se je žoga, vršle so se tekme in druge igre, s katerimi se je pripomoglo, da je bil piknik uspešen. Piknik je bil brezplačen.

Lepa hvala Mr. Jacob Schwabu, precinct captain, ko je tako večje izpeljal piknik, in upamo, da bomo imeli še kako podobno prireditev. (Ogl.)

Mrs. Anna Grum

Najboljše pivo

Sote pili na partijah, društvenih veselicah, piknikih, če naročite "MONARCH" pivo od

JOHNA KOČHEVARJA
West Side Distributor of
MONARCH BEER

2215 W. 23rd Street
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 6177

658.357 (l. 1934. 634.525). Na 10.000 prebivalcev je bilo lansko leto 152 porodov (l. 1934 161), smrti pa 157 (151). Lansko leto je bilo okrog 19.000 smrti več nego porodov, predlansko leto pa je bilo še okroglo 43.000 porodov več nego smrti

POVPREČNA STAROST

Najnovejša zadevna ameriška statistika ugotavlja, da znaša povprečna življenska doba ljudi danes že 61 let. Ljudje, ki so se rodili pred l. 1901. pripadajo dobi, ko je znašala povprečna življenska doba še 49 let. V teku enega pokolenja je znanost v boju proti bolezni in smrti dosegla nove uspehe. Človek, ki se je rodil po l. 1901. ima torej možnost, da živi 12 let več nego osebe iz prejšnjega pokolenja.

ONESVEŠČENO ŽENSKO OROPALI

Chicago, Ill. — Ko se je pretekli ponedeljek zvečer vračal Otto C. Malecek, 2118 So. Ridgeland ave., Berwyn, s svojo ženo z neke domače zabave, sta med potjo dva bandita pritisnila njegov avto k robu ceste, da se je moral ustaviti, na kar sta z orožjem v roki stopila vsak na eno stran avtomobila. Ženska se je napada tako prestrašila, da je omedlela. To pa banditov ni motilo, da bi ne izvedla svojega namena. Vzela sta z njene roke dragocen prstan, moža pa prisilila, da jima je izročil svojo denarnico, v kateri je imel \$15.

POZOR!

Kadar potrebujete premoga, drv, bi radi voznika za selitev, ali kak drug prevoz, tedaj me pokličite na telefon.

JOHN ŽELEZNIKAR
Auto Truki za splošni prevoz
2045 West 23rd Street, Chicago, Ill.
Tel. Canal 4334

POZOR!

Naročnikom Amerikanskega Slovence in vsem slovenskim naseljenecem v Ameriki, zlasti pa v Pueblo in okolici, naznanjam, da sem otvoril s pričetkom avgusta

TRGOVINO Z OKUSNIMI KLOBASAMI

Klobas takega izdelka še niste imeli prilike okusiti in so popolnoma nove vrste. Izdelane so iz samega svinjskega mesa, prekajane in pečene. — Klobase pošiljam tudi po drugih državah. Samo pišite mi in vam bom takoj razjasnil še bolj o tem svojem izrednem izdelku. Rojaki v mestu Pueblo samem pa me lahko pokličete na telefon za naročilo in vam bom takoj pripeljal, ali pa tudi sami lahko pridete po nje.

Poštena vaga — nizka cena
SE PRIPOROČAM

JOHN KAMBICH

1133 School St., Tel. 2952 R. Pueblo, Colo.

Staro domovino v slikah

dobite v knjigi

'NAŠI KRAJI'

Vsebuje zbirko 87 krasnih fotografij v bakrotisku na finem papirju.

KNJIGA STANE

\$1.00

Slike so iz vseh delov stare domovine. Posebno Gorenjska je dobro zastopana s svojimi znamenitimi kraji. Za njo Dolenjska in Stajerska.

Naročite si to knjigo takoj. Naročilo pošljite s potrebnim zneskom na:

Knjigarna "Amerikanski Slovenec"
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

USODNA ŽENA

Ivan Slivnik.

Neizrekljivo je ljubila svojega očeta; on ji je bil vse na svetu, ko ji je smrt desetletni deklici ugrabila mater. Vsa nežnost njenega srca, ki jo je delila izprva med materjo in očetom, je bila takrat prešla na njega in tudi blagi mož je ljubil svojo hčerko enako od srca.

Pozneje pa se je vrinilo med očeta in otroka drugo žensko bitje. Nekaj let po smrti prve soproge se je poročil Hinko Sever z drugo, ki je bila očarujoča, proslavljena krasotica.

Sibila Trtnikova je bila vdova. S svojimi dragimi muhami in svojo zapravljivostjo je bila upropastila že prvega moža. Ko je umrl, je zapustil ženo z otrokoma, sinkom in hčerko vred v zelo neugodnih razmerah. Toda gospa Sibila je bila izmed tistih spretnih žena, ki pridejo vedno spet kako do denarja. Ko je ostala po — lahko bi rekli, pravočasni — smrti prvega soproga praznih rok na pragu temne bodočnosti, se je našel najprej plemenit pomočnik v osebi pokojnikovega mlajšega popolibrata. Viktor Trtnik je bil podedoval po svoji materi veliko premoženje. Bil je inženjer, in v zvezi s svojo mladostjo je bil zaslužil z raznimi važnimi izumi že mnogo denarja.

Ta mladi mož se je zavzel za lepo svakinjo ter ji dal na razpolago znatno vsoto, da je imela z otrokoma vsaj za prvi čas. Toda lahkomišelna žena se ni menila zato, kaj bo jutri. Po svoji starosti navdila je živela tjavendan, zapravljala denar, ter prepuščala vse nadaljnje skrbi previdnosti božji.

In glej — ko so bile njene razmere baš spet dočobra obupne, se je seznanila s Hinkom Severjem, o čigar velikem bogastvu je bila že slišala.

Dalje veliko premoženje, zaradi katerega je slovel, zgolj dota njegove prve žene, je bilo gospe Sibili neznano. Z delom tega imetja je bil povečal tvornico, ki je bila pred njegovo prvo ženitvijo doslej neznan, drugi del pa je bil zavarovan za Romano, in oče se ga ni smel dotakniti. Ali Sibila Trtnikova se je zadovoljila z gotovostjo, da je Hinko Sever bogat tvorničar. Kmalu se ji je posrečilo omamiti moža tako, da ji je ponudil srce in roko, ter jo povedel soprogo v svoj dom, čeprav je moral videti, kako globoko bo zadal s tem svoji hčerki Romani, siroti iz prvega zakona.

Romani se je zdela, da mora zavpiti od srčne muke, ko je mačeha zmagovito vkorakala v prostore, kjer je stanovala prej njena mati, in ki jih je bila dala gospa Sibila tako brezbožno preurediti nanovo. Ko pa se je ozrla v srečne, bleščeče oči svojega očeta, je stisnila zobe in molčala.

Molčala je tudi pozneje, karkoli se je godilo, molčala, ko se je začel po hiši glasni družabni trušč, molčala, ko je videla, da vidi oče le še svojo lepo soprogo, in molčala celo, ko je jela opazati, da žene mačeha očeta v propast.

Dočim se je uklanjala vsa ostala hiša samopašnemu žezlu nove gospe ter prehajala z razvitimi zastavami v njen tabor, je stala Romana ponosno in hladno ob strani.

Njeno oko, ki sta mu srd in bol ostrila pogled, je edino spoznalo, da ni ljubeznjivosti krasne žene nič drugega nego brezdušna površnost. Ona edina je videla, kako preži za njenim sladkim mamečim smehljajem srčni mraz in hladna sebičnost, ki se ne ustavi pred ničemer in terja brezobzirno žrtve za žrtvijo, kakor bi se vedelo samo po sebi, da ne more biti drugače.

In Romana je slutila — je vedela — da oče v tem drugem zakonu ne bo našel trajne, prave sreče. Glasni družabni trušč, sijajne veselice, ki jih je prirejala soproga, in njeno hlastanje od zabave do zabave, vse to pač ni moglo zadovoljiti moža, ki je bil tako dovteten za višje življenjske vrednote.

In zraven je moral delati in skrbeti brez oddiha — kolikor ga ni vlačila žena s seboj po zabavah — da je mogel ustrezati njenim lahkomišelnim željam, ki se niso ustavljale pred nobeno mejo.

Imel je sicer veliko tovarno, ki mu je donajala lep dobiček, a kaj, ko je porabil trikrat in štirikrat toliko, nego je zaslužil. Vse to pa je skrival ženi iz prevelike ljubezni do nje. Misel, da naj bi le za hipec skalil nje veselo brezskrbnost, mu je bila neznosna. Zamolčal ji je tudi to, da je hiša, v kateri so živeli, materinska dedščina njegove hčerke Romane. Gospa Sibila je vedela samo, da je Romana podedovala po svoji materi do milijona dinarjev, naloženih v varnih papirjih. In tako se je boril čedalje obupneje za denarna sredstva, da je mogel zadoščati vsem njenim željam. Pri tem mu je propadalo podjetje od dne do dne. Strah pred bodočnostjo mu je odseval v vročino bleščečih oči. Dostikrat je delal cele noči, in ko je stopil zjutraj med svoje, je bil tako blede in truden, da se ga je moral vsak ustrašiti.

Srce se je krčilo Romani od strahu in skrbi za očeta. Ona je videla vse to še ostreje in nezmotljiveje od drugih ljudi. Molčala pa je tudi zdaj, in le ponoči je zrla večkrat s tesnobo na svit, ki je prihajal iz očetove sobe.

Njeno življenje je bilo pusto in prazno. Dorasla je bila in se razevetela v dekle. Toda hlepela ni po igri in plesu, po zabavah, ljubimkanju in veseljah kakor druga mlada dekleta, marveč po resni življenjski nalogi, po dolžnosti in delu.

To hrepenenje in ljubezen do očeta sta ji naposled vdehnili sklep.

Nekega večera, ko se je bila peljala gospa Sibila sama na ples, ker je soprogo ni utegnul spremiti, je stopila Romana v očetovo sobo.

Trudno in umorjeno je dvignil obraz iznad dela. "Kaj hočeš, dete?" je vprašal raztreseno.

"Pomagati tebi, oče," je odgovorila z resnobnim in pomembnim glasom.

"Pomagati — meni? Kako misliš to?" je vprašal dalje.

(Dalje)

Poleg vašega naslova in imena je datum, kedaj vam naročnina poteče. Obnovite naročnino pravočasno.

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

katere ima v zalogi naša knjigarna:

- POL LITRA VIPAVCA, D. Feigel. Broš. 136 str. Kratke zabavne zgodbe iz življenja. 60c
- POLJUB, K. Svetla. Broš. 97 str. Interesantna povest iz gorskega življenja češkega naroda. 50c
- POSLEDNJI DNEVI POMPEJEV, E. L. Bulwer. Trdovezana 355 str. Zanimiv roman v dveh delih, vsaka zase. Obe knjigi. \$2.00
- PO STRANI KLOBUK, D. Feigel. Broš. 155 str. Kratke črtice vsele vsebine in zelo zanimive. 75c
- PETER MARKOVIČ, Iv. Pregelj. Broš. 201 str. Zgodovinska povest, ki pripoveduje, kako je strašilo ljubljanske šolarje. 75c
- POTOP, H. Sienkiewicz. Znamenita zgodovinska povest iz življenja poljskega naroda. Dva dela vsak v svoji knjigi. Prvi del ima 956 str. in drugi 495 str. Obe knjigi. \$6.00
- POVESTI IN SLIKE, Ks. Meško. Broš. 79 str. Kratke povesti iz življenja. 45c
- PRAVLJICE, F. Milčinski. Trdovezana 133 str. Ilustrirana z risbami. 90c
- PRAVLJICE IZTOKA, Iv. Vuk. Trdovezana, 125 str. Zanimive pravljice, vprabljuje za zabavo in kratak čas. 75c
- PREGELJ IVANA ZBRANI SPISI, Broš. 255 str. Dve krasni povesti v eni knjigi: Zgodbe zdravnika Muznika in Tolminske matere sveta noč. \$1.00
- PRAVLJICE, O. Wilde, trdovezana knjiga, 157 str. Povest iz življenja. \$1.00
- PRIHAJAC, Fr. Detela, trdovezana knjiga, 157 str. Povest iz življenja. 45c
- PRIPROVESTI O PETRU VELIKEM, Broš. 308 str. zanimiva povest. 75c
- PRST BOŽJI ali izgledi božjih kazni, oz. slučajji, ki niso slučajji. Broš. 78 str. 35c
- PTIČKI BREZ GNEZDA, Fr. Milčinski. Broš. 204 str. Ljubljanska povest, zelo zanimiva. 45c
- RABLJI, Fr. Bevk. Trdovezana, 106 str. Črtice iz trenutkov trpljenja. Zelo napeta povest. 75c
- RIBIČEV SIN, Pravljič. 25c
- ROŽA DEKLET, povest spisal Janez Langerholc, brošura z 56 strani. 25c
- SANGUIS MARTYRUM, L. Bertrand. Broš. 206 str. Zelo zanimiva povest iz prvih časov kristjanov. 60c
- SISTO E SESTO, zelo zanimiva povest iz italijanskih Abrucev. Broš. 107 str. 35c
- SKRIVNOST NAJDENKE, zanimiva povest o najdenem dekletu, ki se čita z velikim zanimanjem. 50c
- SLIKE, Ks. Meško. Broš. 190 str. Kakor vse Meškove povesti je tudi polna zanimanja. 65c
- SLOVANSKA KNJIŽNICA, 57, 58 in 59 snopič. Dve zelo zanimivi povesti: Povesti s potovanja in Korotanske povesti. Zelo priporočljive. 75c
- SMRT PRED HIŠO, Fr. Bevk. Broš. 133 str. Roman iz našega kmečkega življenja, ki se s posebnim zanimanjem čita. 65c
- SORODSTVO, Iv. Sorli. Broš. 128 str. Interesantna povest iz slov. življenja. 45c
- SPACE, N. Korun. Trdovezana 151 str. Kratke vesele zgodbe. \$1.00
- SREČA, povest spisal Janez Langerholc, brošura z 42 strani. 25c
- STEZOSLEDEC, pretresljiva povest iz ameriškega življenja. 30c
- SVETLOBA IN SENCA, Fr. Detela. Broš. 176 str. Kakor druge Detelove povesti je tudi prav zanimiva. 80c
- SVETOBOR, P. Bohinjec. Broš. 279 str. Zanimiva povest iz konca 11. stoletja. 60c
- ŠOPEK SAMOTARKE, Manica Komanova. Broš. 175 str. Kratke povesti, ki so priljubljene zlasti ženstvu. 50c
- ŠTIRI LETA V RUSKEM UJETNIŠTVU, J. Grdina. Broš. 611 str. Zanimiva knjiga, ki opisuje doživljanje vojnega ujetnika. \$2.00
- SELO STEPANČIKOVO, F. M. Dostojevskij, nova knjiga. Broš. 243 str. Zelo humorističen roman iz ruskega življenja. \$1.25
- TARAS BULJA, N. Gogolj. Trdovezana 206 str. Zanimiva povest iz Rusije. 75c
- TARZAN IN SVET, E. Burroughs. Trdovezana 308 str. Se ne spominjate kako ste z zanimanjem čitali povest Džungljo. To je nadaljevalna povest iste. Tu čitate, kaj se je z Tarzanom godilo pozneje. \$1.25
- Mehkovezane 95c
- TARZANOVE ŽIVALI, E. Burroughs. Mehkovezane, 274 str. Napeto pripovedovanje o Tarzanu in njegovem življenju. Ta roman je prav tako zanimiv kakor druge povesti o Tarzanu. 95c
- TARZAN KRALJ DŽUNGLE, trdo vezana knjiga z slikami z 300 strani. \$1.00
- TATIČ, Fr. Bevk. Trdovezana 86 str. Zanimiva povest samobožnosti. 75c
- TIHO JEZERO. Povest za slov. mladino. 75c
- TIK ZA FRONTO, D. Feigel. Broš. 150 str. Vesele in zabavne črtice iz vojaškega življenja. 80c
- TESTAMENT, J. Krsnik. Broš. 78 str. Zanimiva povest o slovenskem gospodarju in njegovi oporoki. 85c
- TO KRAJ IN ONKRAJ SOTLE, ter tam preko. F. Žolna. Trdovezana 68 str. Hudomušnice, ki se z zanimanjem čitajo. 65c
- TOLMINCI, I. Pregelj. Broš. 415 str. Zanimiva povest o Tolmincih in njihovem življenju. 95c
- TRENUTKI ODDIHA. Več zanimivih povesti v eni knjigi. 50c
- TROJE ANGELSKIH ČEŠČENJ, J. Vošnjak. Zanimiva kmečka povest iz slovenskega življenja. 35c
- TUJSKI PROMET, F. Detela. Trdovezana 174 str. Povest iz življenja Dolenjcev iz novomeške okolice. Zelo zanimivo. \$1.00
- TUNEL, B. Kellerman. Trdovezana 294 str. Zelo napet roman, ki ga čitatelj ne odloži, dokler ga ne prečita. \$1.20
- UBOGI UŠTIN, Sl. Slavec. Brošura 132 str. Zanimiva slovenska povest. 55c
- VENEC SLOVANSKIH POVESTI, Broš. 270 str. 6 knjiga. Črtice z ogledom. — Ta tretja. — Poroka po pomoti. Vse tri povesti so vrlo zanimive, vse v eni knjigi. 60c
- VERA, O. Waldova. Trdovezana 154 str. Interesantan roman iz rusčine. 75c
- V LIBIJSKI PUŠČAVI, A. C. Doyle. Roman, ki vas popelje v burne zanimive slučaje libijske puščave. 60c
- V OKLOPNJAKU OKOLI SVETA, R. Krafft. Prvi in drugi del, vsak po. 80c
- V PETROGRAD, L. Stiasny. Zanimive topisne črtice. 75c
- VSTAJENJE, R. Vrabl. Zanimiva povest. 25c
- VSTAJENJE, roman v treh delih spisal L. N. Tolstoj; trdo vezana knjiga z 595 strani. \$3.50
- V TUJIH SLUŽBAH, A. Jirasek. Broš. 270 str. Zanimiva povest iz češkega življenja. 95c
- VZORI IN BOJI, J. Debevc. Trdovezana 415 str. Popis dijaškega življenja, ki je prav zanimiv. \$1.50
- ZAGORSKI ZVONOVI, Reimichl. Brošura 234 str. Knjiga, ki se z velikim zanimanjem čita. 75c
- ZGODOVINA 17. PEŠPOLKA, K. Capuder. Trdovezana 176 str. Ilustrirana knjiga, ki opisuje zanimivosti slavnega 17. regimenta. \$1.00
- ZADNJA NA GRMADI, Fr. Jaklič. Zanimiva povest iz ribniške zgodovine. \$1.00
- ZA MILIJONI, A. K. Green. Trdovezana 253 str. Zelo napet in zanimiv roman. 75c
- ZADNJA KMEČKA VOJSKA, Trdovezana, 378 str. Zanimiva povest iz hrvaškega življenja in njih borbe proti tlačiteljem. \$1.25
- ZADNJA PRAVDA, J. S. Baar. Broš. 184 str. Velezanimiva povest iz češkega življenja, ki bi jo moral čitati vsak naš človek. 50c
- ZADNJI DNEVI V OGLEJU, Roman iz petega stoletja po Kristusu. Trdovezana 120 str. 85c
- ZADNJI DNEVI VELIKEGA MUČENIKA, M. Bambič. Broš. 80 str. Zanimiva povest iz misijonskega delovanja v Ameriki. 45c
- ZAPISKI IZ MRTVEGA DOMA, A. M. Dostojevskij. Trdovezana 258 str. Napeta in zanimiva povest iz rusčine. Dva dela, vsak v svoji knjigi. Vsak del. \$1.25
- ZBIRKA NARODNIH PRIPROVEDK, J. P. Planinski. Broš. 70 str. Prvi in drugi zvezek. Vsak po. 40c

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Med nami.
(Konec)

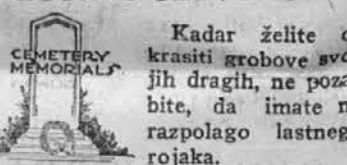
Socialistična stranka in njeno gibanje je pred vsem škodilo svobodomiselnemu človeku, ki ni imel ne vezi ne kakega definitivnega programa. Ni se sicer strinjal s socializmom v celoti in zato ni postal njegov član. V splošnem ga je jemal tako, kakor velika večina naših ljudi. "Ja, je dober, stoji za delavske koristi, ampak —" Zdaj naj si pa kar vsak sam da svoj odgovor. Za tistim "ampak" ima vsak človek svoje pomisleke, take ali take.

Kot "politična stranka" res ne bodo socialisti pomenili dosti niti v naši slovenski javnosti, še manj v bodoči ameriški, ako se vsa Amerika morda ne nagne prav na socialistično stran, kar bi se pa moglo dogoditi, kakor povsod, pr. zdaj v Španiji, Franciji, Belgiji itd., le za neko prehodno dobo, ker socializem je le prva stopnja do komunizma, saj vidimo, kako komunizem pesti socializem prav tam, kjer gresta do prvega uspeha skupaj. Zopet pa je vrlo jasno, da pač ne gre za kak gospodarski program, za naziranje gre, in kakor je liberalizem prešel v socializem, tako bo tudi socializem končno prešel v komunizem, in slovenski socialisti bi pomenili nekaj le kot komunisti, ako se Amerika prelevi na to stran. Tako, kakor je zdaj, pa niti široka Amerika ne bo mogla za vedno ostati, saj se naziranje izražujejo ostreje, in ostreje. Duševno smo skoroda že popolnoma v materialističnem naziranju, ateizem se oznanjuje iz stolic visokih šol, se širi v mase, in če pritisne še malo bolj na te mase hujska gospodarska kriza, lahko takoj zdrknemo v komunizem, ako morda pri ti borbi ne pride do prevlade v javnosti do — katoliškega naziranja in z naziranjem tudi do katoliškega socialnega programa.

Tudi po naziranju g. Keržeta smo mi ameriški Slovenci zdaj nekako orientirani: tu socialist, tam katoličan, in

Kdor oglašuje — ta napreduje. Oglasi v Amerikanskem Slovencu imajo vedno uspeh.

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh nasebnih državah Illinois. Cene zmjerne, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na počitnico za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar

SLOVENSKI KAMNOSEK
1013 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

St. Paul Federal Savings & Loan Association

2116 West Cermak Road, Chicago, Illinois
Telefon: Canal 2138

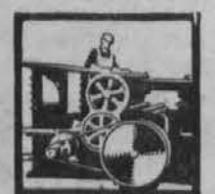
FINANČNO POROČILO (Statement) ASSETS

First Mortgage loans		
a) Direct reduction loans	\$465,436.40	\$465,436.40
Other loans		
a) Loans secured by shares of this ass'n.	2,458.06	2,458.06
Real Estate owned		17,257.65
Investments		
a) Stock in Federal home loan bank	9,300.00	9,300.00
Cash on hand and in banks		17,925.62
Furniture, fixtures & equipment (less allowance for depreciation)		398.04
Premium on Bond		77.00
Premium on Federal Insurance		121.94
TOTAL ASSETS		\$512,974.71

LIABILITIES

Private Shares		
Installment thrift shares	22,946.90	
Optional savings shares	70,867.90	
Prepaid shares	140,632.62	
Full paid income shares	64,300.00	
Secretary of Treasury	50,000.00	
Home Owner's Loan Corporation	50,000.00	398,747.42
Advances from Federal home loan bank		79,975.00
Taxes accrued and unpaid on real estate owned		436.46
Accounts payable		432.00
Loans in process		2,263.01
Income collected in advance	6,329.95	6,329.95
Reserve for uncollected interest	2,729.57	2,729.57
Federal insurance reserve	1,102.45	
Reserve for contingencies	10,000.00	
Real estate reserve	7,132.64	18,235.09
Bonus on shares		37.96
Undivided profits		3,788.25
TOTAL LIABILITIES		\$512,974.71

Napačna je misel!

če misli trgovec, ali društveni uradniki, da so izdatki za tiskovine nepotrebni izdatki.

Lepa tiskovina napravi vedno najlepši vtis na vsakogar. Lepa tiskovina z vašim imenom je najgovornejša reklama za vas!

Naročite tiskovine od:

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd.

Chicago, Ill.

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order, bančnem draftu ali v znakah. Knjige pošiljamo poštne prosto. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. CERMAK ROAD,

CHICAGO, ILLINOIS